

Nepodpisani se doplati ne čekaju. Pripremljena se pisma, oglašaji itd. čekaju po običnom čitaju li po dogovoru. Isto tako je sa prišti. Novci se šalju poštarskom naputnicom (assegno postale) na administraciju „Naše Sloge“. Ime, presime i najbliži pošti valja točno označiti.

Kada list ne dođe na vrijeme, treba to javi odgovarajućem u otkrivanju pisma, za koje se na plaću polacina, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Izrazi svakog Srptvika siku. Doplati se ne vraćaju ako ne notifikuju. Nebiljgovani listovi se neprimaju. Predplata s političkim listi i for., za slijedeći 25 let, na godiš. Razmjerno for. 2 1/2 i sa pulj dine. Izvan carovine više poštar. Na malo jedan broj 5 novč. Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farnese br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rasta malo stvari, a zasloga sve pokrvari. Nar. pol.

Poziv na predplatu.

Prvim danom mjeseca julija otvara se nova predplata na naš list za drugu polovicu godine. S toga molimo sve naše štovane predplatnike, kojim je iztekla predplata koncem prošloga mjeseca, da ju čim prije obnoviti izvole. One pako čitatelje naše, koji nisu još za ovu godinu ništa uplatili, molimo, da nam cilogodišnju predplatu odaslasi izvole. Naše mnogobrojne dužnike opominjemo konačno, da već jednom napram našoj upravi svoju dužnost učine. Cijene lista izložena su na čelu lista. Za odpremanje predplate neka se upotrebljavaju jedino poštanske naputnice.

Uprava „Naše Sloge.“

Crtrice iz carevinskoga vieća poslije zaključenja.

(Dalje.)

Jezikovne naredbe za Česku i Moravsku. Bilo je vrijeme kad je u Českoj bio jedini uredovni jezik češki. Kasnije se je znani počelo uvajdati i njemački. Pak se je i na to došlo, da se je češki jezik počeo ukidati kod nekih oblasti za Česku. Sad se ide za tim, da bude češki jezik ravnopravan njemačkomu u Českoj i Moravskoj. Samo se vraća, što se je nekad uzelo, i radi se na temelju temeljnih državnih zakona. To hoće, i ne u potpunosti mjeri, naredbe jezikovne za Česku i Moravsku, koje je izdala vlada grofa Badenja.

I za to koliko vike i buke, kakovih sablazni! I neprotivni se tomu samo Sebnerner i družbica, i njemačka pučka stranka, nego protivne se žestoko i „njemački naprednjaci“, koji rado drže sebe i svoju stranku kao onu, koja uzdržuje državu; a protivne se svojim načinom također njemački veleposjednici, kao i kršćanski socijaliste; u obće svi Niemci, osim onih katoličke pučke stranke, a k tomu ponekle i Talijani.

PODLISTAK.

Buratin

ale

prekršćenje banderijaša.

Komedija za plakat.

Napisał je Lovrinović.

I. Prizor.

Domaća barufa.

(Nastavak).

Izdajic: Biš tel mizeriju batit, ča ne? Kajfic: A misliš ti, da te nas vavek Talijani držat i kmit? Izdajic: Ako ne budu oni — te drugi. Sada držimo s njimi, pak čemo s Nemci — a kada nebudemo s Nemci, čemo s Turci, sa svakim, ki bude više dal. Kajfic: Jā ja — ma tako je jušto delat Jnda. Izdajic: Pak čemo se najzada i mi obesit kako i on. Nego Bertoldo, — ča ti je danas? Korajo, korajol imas dvesto florini, i još ča bit tega — pak čemo poć još va Pulj, Paronc, Rovini, Golcu i svakama, kade budemo mogli frajat ala maha. Ala — šū — pij! Korpo dela veća pij? Kajfic: Imas pravo. Kamo vraga sam ovo zašal. Nego ča čes no, još se j' bil nejde va mane našal sledić knučenjice. Izdajic: To je djaval! To ti se samo

Ser se je dalo komad pravice jednomu slavenskomu narodu, Niemci čine nemogućim razprave, nemare za ugled parlamenta, zaboravljaju na svaku pristojnost, nemare za probitku monarhije. Radi naredbe za Česku postavljaju prešan predlog, da se ju opozovu. Drugi prešan predlog stavljaju radi naredbe za Moravsku. Među tim radi obojih postavljaju predlog, da se svi ministri, koji su potpisali naredbe, stave pod optužbu. Razprava je žestoka, burna, često sablaznjiva, traje tri dana. Predlog na optužbu se neprimaju. Hoće da prešan predlog glede naredbe za Moravsku dođe na razpravu, da se opet razviju; al jer nije prvi na redu, zahtjevaju, da se riješe oni, koji su pred njim, među njimi i onaj naših zastupnika od obojajih u Primoreju. Uz najbolju volju i naših zastupnika, jedva se je prešnost razpravila, do razprave o samom predlogu nije moglo doći. Predjedništvo, poticano vladom, i svakako željno, da se neki predlozi vlade riješe, i da se uzmogne razpraviti adresa, htjelo je potisnati prešne predloge natrag. Kad su to Niemci opazili, nabjesili su još jače. Tražili su sve moguće načine, kako da zapriete svaki rad u parlamentu. Tjerali su, štoto rieć, obstrukciju, i to do skrajnosti, i preko medja svake pristojnosti. Za svaku najmanju stvar, i za takovu, za koju su znali, da će bit primljena od svih zastupnika, postavljali su preloze, da se glasuje po imenih, to jest, da se prozove zastupnike po imenih, i da svaki reče da ili ne. Tako se je zgubilo po polure za ono, što bi se bilo moglo obaviti u par sekunda. Takovih posve uzaludnih glasovanja bilo je u jednoj sjednici 15. Zastupnici bili su u sjednici 9 ura, a da nisu obavili ništa. Druga nisu pustili govoriti ministru, zastupniku, komu nu drago. Vikali su, koliko njim je grio dalo, a vičuć psovali sve i svakoga. Što nisu smogla njihova gria, to su gledali nadomjestiti lupanjem nogami, rukami, ili čak i komadi drva. Došlo je i do toga, da su knjižica poslovnika derali i bacali prema predsjedništvu. Često bilo bi došlo i do šaka, da nisu neki obranili. Radi uvreda došlo je i do dvoboja, dakako vani. Tim i takovim Njemcem dovikivali su razni slavenski zastupnici: To je njemačka kultura! Tako radi stranka, koja veli, da ona uzdržuje državu!

pari . . . A sada pustimo to. Banderjaš ča brzo prit. Kajfic: Čudim se, da ga još ni. Izdajic: Dunke on ča pod silu, da ga vadiš Talijansku gramatiku? Kajfic: Ne samo, nego on bi otel, da ga još danas storis za Buratina. Izdajic: A ter je pravi Buratin — ča mu trebe drugo. Kajfic: Ma isto pridi storit tu fucion kako smo ju storili z Icačinom i Sotonićem. Izdajic: Prit ču valje. Grem malo gore do moje stare. — Ma su beđasti li ljudi, a ča čes, da nebi takovi bili, ča bi bilo z nas? Nego čajem hodit. Banderjaš gre. Bog s tobom! Kajfic: Bogl Bogl (Izdajic gre ča, a nutar pride Banderjaš.) II. Prizor. Meštar i Školan. Bertoldo Kajfiš i Banderjaš. Banderijaš: A, tu ste već? Baš mi je drago. Čemo moć valje počet, ča ne? Kajfic: Valje — ov čas! Banderjaš: Bolje tako. (Sjedne, pogladi dugu bradu i zgleđa se nekamo va štik). Ni ti bolje stvari na svete, leh bit čovek študijan Verujte mi, da mi gre jad na moje stare, da me nisu dali va školu, dokle sam još bil mlad. Koliko bi mi to sada valjalo! Nego sada pol stari dui moram, da si razbijam glavu, ako će ča z mane vanka pit. A ma . . . tako je. Ma ča mora

Kod takova postupka nije se razpravilo prešnih predloga, al se nije razpravilo ni adresa. Adresa. Početkom svake sesogodišnje doba carevinskoga vieća čita Njegovo Veličanstvo prestolni govor. U takovom govoru pozdravlja Njegovo Veličanstvo zastupnike i narode, koje zastupaju; i predložuje njim rad, na koj bi se imali dati. Svaki takav govor sadržaje program i nakane svakodobne vlade. Tako je prestolni govor ljetos pročitan sadržavao program vlade grofa Badenja. Na prestolni govor odgovara i gospodarska i zastupnička kuća. Takov odgovor zove se adresa. U njoj se izrazuje čuvstva ođanosti i vjernosti Njegovom Veličanstvu, i izražuje načela i nazore zastupnika, kako naimo oni žele, da se vlada, što da se čini. Svi zastupnici nemisle jednako. Svih 425 nabi složio za nijednu adresu. Valja dakle gledat, da se dobije barem nadpolovičnu većinu svih zastupnika, ako se hoće, da vlada na nju obzir uzme. Razine skupine zastupničke kuće podastrie su svoje osnove za adresu u odбору za to izabranom. Članovi adresnoga odбора onih skupina, koje su sastavile većinu u zastupničkoj kući, složili su se u jednom odgovoru na cesara i kralja, u jednoj osnovi adrese, te je za nju bila većina članova adresnoga odбора. Osnove drugih skupina imale su samo po nekoliko glasova. Tako se je u osnovi većine adresnoga odбора zrcalila većina zastupničke kuće. A u toj osnovi samoj vidilo se načela, po kojih hoće ta većina, da vlada. Ta načela su nešto različita od onih, koja je vlada razvila u prestolnom govoru. Kad bi adresa većine adresnoga odбора bila primljena i u zastupničkoj kući, tad bi vlada morala promjeniti svoj program i udesti ga prema programu većine, ili odstupiti i dati mjestu drugoj, koja bi to htjela učiniti. Vlada nije htjela učiniti toga ni jednoga ni drugoga. Ona je nastojala skloniti većinu, da odustane od svoje adrese. Većina nije dugo htjela popustiti. Htjela je i proti vladi i proti oporbenim strankam, da se adresa razpravu. Oporbene stranke bilo su takođerj proti adresi većine, jedno s taktičkih, drugo

čovek toliko tega znat, ako će postat Buratin? Kajfic: I kako! Velika je to čast bit Buratin. Zato valja bit dobro pripravni. Nego veramente vam je to lahko, zač imate dobru glavu, pak čete se brzo navadit sve ča j' treba. Ja sam pak siguran, da vi već do sada znate puno tega, ča ne? Banderjaš: He, ja ču sam proštet svaki limer do deset. To mi gre kako s puški, samo on vražji a, b, c, vidite, ne morem nikako zapametit. Kajfic: To je najmanja, a ja mislim, da će bit najbolje ako već danas počnem s tim. Banderjaš: I ja mislim, a kada budem znal a, b, c, onputa ču se lahko navadit štat i talijansku pratiku, zač već neću držat kranjske, a još manje hrvatske. Če njim se dat Hrvatom! Imam pravo, ā? Kajfic: Sto puti. Čuvajte se hrvatskeh lonariji, da vam ne pridu težka plaćina. A sada počnimo. Banderjaš: Počinimo no! Kajfic: Dunke Talijani imaju vokali i. . . Banderjaš: A ter je najbolje. Ča će ti ove litridi, to je jušto kako i napršnjak. Koliko je puli nas bilo hojje, dokle se je vino merilo na bukali. Kajfic: Ma ja ne govorim bukali, leh vokali. . . Banderjaš: Po našu — bukali, — ča ni morda pravo.

sa stvarnih obzira. Njih mnogi, poglavito „njemački naprednjaci“ i njemački veleposjednici su za centralističnu upravu države, većina za više federalističnu. To će reći, oni Niemci bi htjeli, da je koliko više vlasti uredotočeno u centru, u Beču; većina pako bi htjela, da zadobiju koliko više vlasti sabori kraljevstva i zemalje, pak da ove budu u stanovitom vezu — „foedus“. Zastupnici, koji teže za federalizmom, zovu se federalisti, ili takođerj „autonomisti“, za to, jer teže za autonomijom ili samoupravom kraljevstva i zemalja. Oni, koji su za centralizam, zovu se centralisti.

Pred zaključkom.

Dne 1. junija bila je predposljednja sjednica prve sesije nove zastupničke kuće, a da do toga dana za to nitko nije znao, a taj dan samo načelnici većine i gospodarski ministri. I u toj sjednici postavili su Niemci sve puno predloga za glasovanje po imenih, samo da se dan gubi. Osobitost te sjednice su dvie izjava. Jednu su dali „njemački naprednjaci“. U njoj su naveli točke, u kojih da su gospodarski podpredsjednici vit. Abrahamovič i Dr. Kramaf povredili poslovnik; onda rekli, da su se ako ne drugo pokazali nesposobni za predsjedanje; te konačno zahtijevali, da se obojica svojih častnih služba odreku. Drugu izjavu dali su načelnici skupina većine. U njoj su opravdali postupak obojice gospodarski podpredsjednika i izrekli njim pouzdanje; označili njihov težki položaj; — ožigosali neopravdani nemir i razdraženje oporbenih Njemaca, kao i njihova nasilja i najgrubij zloporabn poslovnika; rekli njim u brk, da su osramotili parlament i državu, i da su oni krivi, što se kroz dva mjeseca novce državljana uzalud troši i, te sbacili sa sebe svu odgovornost za zla netom prošla i koja imadu doći usljed nečuvenoga postupka prošlih dana. Niemce izjava ujeła u srce. Vikali su i vredjali ministre, podpredsjednike i osobito perovodu Dra. Ebenhocha, katoličkoga Niemca, koj je izjavu čitao. Neke su se nastojali i opravdati. Al je pak i podpredsjednik Dr. Kramaf rekao svojoj, i onda posve neočekivano pretrgnuo sjednicu za dvie ure.

Kajfic: Ne, ne bukali. Vokali, vokali — to su glasi, ke mora znat svaki čovek, ako će da mu se reče, da je študijan. Banderjaš: To se zna i to se zna! Kajfic: Ni to ni još dosti, zač svaka mudrejša glava mora znat kako se ti glasi zgovaraju. Banderjaš: To je ono, ča je varak den. Kajfic: Dunke poslušajte. Glas A se zgovori, ako se jako odpre usta. Vidite ovako: AAA. Banderjaš: (razširi usta.) A A — No, no, ki bi bil rekali. Kajfic: Čećte zgovorit, ako na pol ust zinetne, na ovako: E, E, E, E. Banderjaš: A, E, A, E. Po boštrija imate pravo. Viš vraga kako je to lepo: A, E, A, E. Kajfic: I je malo teža. Približite jednu ušnicu drugoj, onputa rasfirite usta put vašeh ušju, pak imate I. No gledajte: I, I, A, E, I. Banderjaš: A, E, I, I, I, I, I, ja, tako je, tako. Živio, pača avica, to znanja. I, I, Joj, joi! Pak se ne vadi! Kajfic: Oprite usta na kolo, pak čete zrec: O. Banderjaš: O, O, Na, kamo čete bolje, O, O, A, E, I, O, I, O, I, O. Joj mane, kako je to lepo! I, O, I, O. Kajfic: A sada stisnite usta, kako da čete se kemu narugat pak zatlatite malo i zgovorit čete: U. (Još ča toga bit.)

U tih dvih urah razpravili su načelnici većine i ministar-predsjednik, grof Bačani, što se ima dalje dogoditi. Što su odlučili, nije se znalo do sutra dan.

Iza ponovnoga otvorenja sjednice glasovalo se je kako su predlagali Niemci, i prepitalo izmed njih i predsjedništva; pročitalo razne predloge i interpelacije, pak već večer zaključilo sjednicu. Napeto se je očekivalo sljedeću.

Zaključenje sesije.

Za dan 2. junija sazvana sjednica počela je točno u 12. uri i trajala samo do 12%, dakle samo četvrt ure. A ipak je jedna najznamenitiji, što jih je kad zastupnička kuća imala.

Niemci su dakako bili pripravniji sa predlozi za dangubu, viku i kriku.

Nego predsjednik, čim je otvorio sjednicu i neke neznačajne stvari probio, do je rječ načelniku poljskoga kola, njegov preuzvišenosti zastup. vitez u Javorskomu.

Zastupnik *vit. Javorski* progovori od riječi do riječi ovako:

"Visoka kno! U ime većine čast mi je dati sljedeću izjavu:

Mi i s nami većina naroda Austrije došli smo do neoborivoga uvjerenja, da je u odnosajih, koje se je uvelo u ovu kuću, nemoguće nesamo svaki uspješnan parlamentaran rad (Na ljevici prekidaju i dovikuju), nego da je njimi došao u pogibelj i sam parlamentarizam. (Bučni uzrici na ljevici: dakako!)

Mi s toga izjavljamo, da smatramo uzaludnim voditi za sada formalno sjednice i nadalje. Mi izjavljamo, da mi svakako čvrsto stojimo na temeljnih načelih, koja smo u našoj, u odboru potpunijej osnovi adrese izrazili, i koja glase: "Priznanje povjestno-političkih prava i autonomije kraljevstva i zemalja, pravedna provedba ravnopravnosti svih naroda monarhije. (Na ljevici prekidaju i kliču: U Galiciji! Na desnici kliču burno: Mir!) gojenje prave religioznosti i čudorednosti, i plodonosan rad za gospodarski i društveno podignutje svih razreda pučanstva." Jedino od provedbe tih načela očekujemo ozdravljenje naših naroda, i jedino obzirom na postojeće stanje parlamentarno napuštamo za sad formalnu razpravu adrese, po nas zasnovane, koju su sve skupine većine jednoglasno prihvatili, i koju su odlučili čvrsto držati kao svoj program za sad i za budućnost. (Na desnici živo i dugotrajno odobravaju i pljeskaju. — Na ljevici nemir i buka.)"

(Dalje sledi.)

Glavna skupština družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

Dne 1. julija poslije podne obdržavala se je u "Zorinu Domu" u Opatiji redovita glavna skupština družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

U toj skupštini držao je g. dr. Dinko Vitezić kao predsjednik družbe govor, koji ovjđe donosimo:

Slavna skupštino!

Častna gospodo!

Otvarajući četvrtu redovitu glavnu skupštinu družbe sv. Cirila i Metoda za Istru, dopustite, č. g., da Vas prije svega u ime odstupajućeg društvenog ravnateljstva pozdravim.

Polag zadnje točke § 24. društvenih pravila tog društveno ravnateljstvo koji nadzorno vijeće i obranički sud, jednom riečju ciela središnja uprava biraju se na tri godine dana; a posto je sadašnja uprava birana bila u glavnoj skupštini, obdržavanoj dne 12. julija 1894., to njoj do malo dana iztječe rok trogodišnjeg obstanaka.

Na koncu našega djelovanja najsvetijis nam je dužnost, da se najtoplije zahvalimo cielomu hrvatskomu i slovenskomu novinarstvu, nadobudnoj našoj mladeži, ženskim i muškim podružnicama, te velikom broju pojedinih osoba obojega spola, koje neumorno svojim radom podpomagahu odstupajuće ravnateljstvo i tako mu olakotiče težku njegovu zadaću, izražavajući istodobno vruću želju, da sve ove pojedine i skupne osobe izvole i prema našim nasljednikom izkazivati onakovu blagohotnost, kakovu su oni svjedjerno izkazivali prama nama.

Kroz ovo razdoblje od triju godina, što nas je dopela čest biti na kormilu našoj družbi, ova je doduše napredovala, ali taj napredak nije onakov, kakovog bi iziskivala velike potrebe našeg zamorenoga pučka.

Ustrojilo se nekoliko pučkih učionica; ali malen je to broj prama velikoj oskudici hrvatskih, dotično slovenskih pučkih učionica u našoj pokrajini.

Ustanovilo se do sada 28, što ženskih, što muških podružnica naše družbe. Ali premalen je taj broj za uspješni i rad; jer kako smo jur u drugoj prigodi razložili, trebalo bi u tu svrhu ustrojiti barem jednju podružnicu u svakoj župi, u kojoj stanuju izključivo Hrvati i Slovenci, ili u kojoj jesu oni u velikoj većini. A najest' toga što' vidimo? Vidimo; da bez obzira na naše objetovane vruće molbe i zaklinjanje ima i napućenijih naših župnika kao sa preko 3000 čistih Hrvata ili Slovenceva, u kojima kao da nikomu ni ne pada na um poduzeti potrebite korake, da bi se ondje ustrojila muška ili ženska ili mješovita podružnica. Ja neću navesti imena, jer n'omina s n'ot o di o s a; ali nemoguće nikako mimoići, da stanovanikom takovih mjesta i u ovoj prigodi nedoviknem, da se je jednom probude; te uvide, kakovoj se sramoti oni takovom nemarnosti izvrjavaju.

Kako pak da prekorim nehajstvo, što prezimlje mah u našoj pokrajini, gdje no se propušta pristupiti družbi, koja je od najveće važnosti i od neizmjerne potrebe za naše pučanstvo, kao što je to družba svetog Cirila i Metoda za Istru. Zalibože ima kod nas ljudi, koji se hvataju, da su najvratreniji rodoljubi, a kad tamo nisu odutili ni potrebu, da postanu članovi ovakove družbe. Hvala liepa na takovom rodoljublju! — Nadajmo se, da će naši nasljednici u upravi biti u tom pogledu sretniji od nas, te da će im uspjehi pribaviti društvu razmjerno višu članova i ustrojiti više podružnica, nego li nama.

U radu naše družbe u minuloj su n'čanoj godini, koja je polag naših pravila istodobno i upravna godina, izvestit će vas društveni tajnik, a društveni blagajnik podat će vam točan račun o ekonomičnom stanju družbe u istom razdoblju.

Meni neka bude dopušteno nadovesti samo nekoliko riječi u jednom i drugom pogledu. Gledom na rad, red mi je prije svega opaziti, da s razloga, što su prionosi Istre, kao malene i ne baš bogate pokrajine razmjerno premaleni prama raznovrstnim nuždam i potrebam naše družbe, društveno je ravnateljstvo pred kakvo mjesec dana umolilo vis. č. kr. ministarstvo nutarnjih posala za dozvolu, da bude, izim u Istri, i u drugih pokrajinah ove poludržave dopušteno ustrojiti podružnice družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Na tu molbu nije se još dobilo nikakova odgovora. (Sledi.)

Otvorenje učiteljskog društva "Narodna Prosvjeta".

Proradjem k slobodi Udrugastrom k moći. A močju k napredku".

(Nastavak.)

Jakac veli, da se izbor novine prepusti uvidjavnosti pojedinaca. Sepić se ovomu protivio naglasujući, da su nama Zagreb i Ljubljana najbliži, gledom na školske odnose, pa je i on za Svjetličević predlog, jer pedagogične novine tako su različite, kao što različiti ljudi i zemlje. Bačić predlaže, nek se za sada molli sl. učioničtvo "Naše Sloge", da bi bilo blagotvorno našem društvu, te izvoljevalo tiskati naše izvještaje. Skupština se izrekla za predlog gosp. Bačića, da bude dična "Naša Sloge" — uz dozvolu njene uprave — bar privremeno organom "Narodne Prosvjete".

Bačić dalje želi, da se društvena pravila dadu tiskati. Predlog se prima jednoglasno. Još bi bili nekogi radi izdaci sa koristim predlozi, od čega su pako odustali, jer su shodni za buduću skupštinu. Kad bijaše dnevni red iscrpljen, g. predsjednik pročita pripisjele pozdrave. Brzojavno pozdravili su našu prvu skupštinu: Kotarsko društvo Krško i Učiteljsko društvo kotara Voloskoga. Pismeno: Veleučeni gosp. Dr. Dinko Trinajstić, načelnik pazinski, koji je morao radi svojih posala izvan svoje obćine. Dalje pozdravili su skupštinu g. Dukić Ante, učit. u Kastvu, Načinović Ivan, učit. u Marčani i Učiteljsko društvo za Sežanu kraj. Skupština saslušala je i odzdravljala sa toplim "živio" pozdrave, osobito onega Dr. D. Trinajstića. Konacno predsjednik Jelusić zaključit prvo zasjedanje "Narodne Prosvjete" i zahvali se u ime odbora na podijeljenoj časti i obećaje svimi silami raditi u prospeh družbe, vršiti odluke skupštinske, zamoli mješdno: da svak nek izvoli po svojih silah i u svam okolišu nastojati o napredku mladog društva. Svršilo se s pozivom, da sl. skupština u

znak odanosti, Njeg. Vel. cesaru i kralju zaklikne trokratni život! Skupština stoječke odazove se pozivu. (Dalje sledi.)

Dopisi.

Iz Voloskoga: pisan nama 5. t. m. Veliki utisak učinila je ovjđe "Značajna nota", koja, probiošte u zadajem broju dične "Naše Sloge". Svako se snebiva, kako može jedan kotarski kapetan obćiti sa čovjekom, koga je sam onako "liepo" i vjerno opisao, kako ga može podpirati i kako štiti. Ako se pak pomisli, da je Krstić i č od god. 1895, kada bijaše izdana ta "Značajna nota", počio ih još svakojakih; onda se: zbilja mora čovjek čuditi, kako to da Krstić uživa protekciju našega gosp. kapetana. Ili zar će možda, g. kapetan moći utvrditi, da on Krstića ne protežira? No, no, gospodine kapetane, nismo tako naivni, da b'ite nas mogli o protivnom uvjeriti! Vidjesmo kako je Krstić agitirao za vrieme prošlih izbora za carevničko vijeće; vidjesmo kako je bez svake dozvole oblasti držao sastanke i govore na otvorenom, kako je med pukom široj lažne i uznemirujuće viesti, dočim znamo, da ga nije nitko nikada pozvao na odgovornost. A da tkogod od naših takva šta učini? Vidjesmo Vaš postupak kod izbora komisije za V. kuriju na 10. marča t. g., znamo n. p. da je Krstić bio prijavljen, da nosi bez dozvole samokres, da je to bilo konstatirano, a da mu se ništa dogodilo nije, premda stoji u glasovitoj noti od 14./2./1895, da je s razloga javnoga poredka bio iz Rieke i područja izagnan, da je naprasitno značaji i da je kadar iz požude za dobikom počiniti kaznjive čine, napokon da Krstić nije ni u čudorednom pogledu bez ljage". Vidjesmo kako je na kažnjivi način, jerbu bez prijave došao sa četom od 300 zavedenih seljaka i sa glasbom u nedjelju 14. marča t. g. na Volosko; vidjesmo kako je Vama pred Vašim stanom "mantijsadu dal" a Vi nješto, da dateste razpršiti po oružnicu tu zavedenu i izazivajuću četu, pučim ste, nebrinuci se za ono, što bi se bilo moglo dogoditi, istu, da ide urlikat i bučit k prejasnoj nadvojvodkinji Mariji Antoojici u Črnikovicu. Znamo, da niste radi tog kažnjivog čina niti pozvali Krstića na odgovornost. — Vidimo nadalje kako Krstić krivo obtužuje c. k. oružnike; vidimo, gdje je svaki čas kažnjen radi uvrede poštenja, vidimo što u svojem *revolucijistu* piše a znamo, da ste Vi cenzor i da sve to biva Vašim znanjem, Všem dozvolom. Pa da ne budemo uvjereni, da obstoji tu nekakova protekcija. Morali bismo biti zbilja glupaci kad nebi došli do takvog zaključka. Mi smo u Kastavščini od tabelarskog doba amo imali mira, dok nije Krstić dozvolom oblasti počeo u Kastavščini mješat na veselje naših neprijatelja. Nu znajte, gospodine, da nam jedna guja nautiti neće, dočim bi po svoj prilici mogao izaci iz ovog okršaja gdjejkoj osakađen na svom poštenju, nu mi ni naš narod za cielo ne.

Na čast bilo svakomu, koji se bilo kako družu sa stvarom, kojeg ste Vi gospodine onako divno fotografirali. *Paribus cum paribus* — kaže lovranske latinki.

Iz Baderna 4. julija. (Dvojaka mjera). Njekim krugovom htjelo bi se, da bude u Baderni nemira i nereda, i to zato, da se ima stogod u talijanske novine pisati, klevetati i naše ljude ni krive ni dužne nučiti. U tu svrhu izazivala podkupljena čeljad pučanjem iz pušaka i revolvera, i drugimi neredi, da počinjala i zločinstva; i krivilo se za sve to naše ljude, najradje odlične rodoljube.

Lani aretirao poznati *Teichert* dvojicu naših, da su oni tobož njeku večer pred kućom njekog Sch. puicali iz pušaka. Čitavo selo je tvrdilo, da taj večer se pučanje nije čulo, te bijaše ciela stvar na prosto izmišljena samo za to, da se može onoj dvojici, koju je oružnik *Teichert* uvjek na zubu imao, nauditi.

C. kr. kot. glavarstvo u Poreču osudilo je obojicu bez ikakva sedjeka i bez ikakve iztrage na 15 dana zatvora, što su morali odmah odsjediti. Na njihovu prituzbu došla je kasnije ova stvar pred c. kr. sud u Poreču, gdje su oboja svoja nečudnost svjedocima dokazali, i sud ih je nekrimini proglasio. A što je to njima koristilo, kad su bili svojih 15 dana već odsjediti? Što govorete na ovaj slučaj i postupak vi g. pravnici? (Mi čekamo odgovor g. *Lasciaca* Op. Ured.)

Tako se radi sa našima, a sad čujte, kako se postupa sa šarenjacima. Poslje razoražanja dalo se natrag oružje i glasovitom talijanskomu goncinu

P. Taj oboružao što brže svog 18 godišnjeg sina, mladica na najslabijem glasu, koji je bez ikakvog uzroka na 24. pr. junija teško ranio kamenom najuzornijeg i najmirnijeg mladica P. D.; na 27. istog mjeseca u jutro prietio mirnim ljudem sa revolverom u ruci, i u večer istog dana probio bi bio stalno bodežom (šiletom) I. D. . . . u da mu nisu drugi blizu stajeli: to zabranili, iztrgnuv mu bodež iz ruke. Oružništvo je tog delju, koji je najed toga, što su njima oblasti dale oružje natrag, a našim ne, savim pobjesno, dočim napisilo, i oblastim u Poreč predalo, no ove ga odmah na slobodu pućilo.

To je dvojaka mjera najgore vrsti! Mi navajamo gole činjenice, a daljnje tumačenje nećinimo, jer neželimo, da Vam list zapliene.

Da, žbilo se u Baderni nereda i zločinstva; i još se; amo; tam; zbilja, nu veći možemo, da su nedjela većinom imoportirana izvana, naručena ili podkupljena. Zašto? Odgovor čitaj u navajah u talijanskim novinah na župnika Gorca, na "Istovsku vin. zadruhu, na školu družbe" sv. Cirila i Metoda, i na sve, što ima u Baderni hrvatskoga. A najzalostnije u toj stvari jest, da su se u taj vrtlog strastih i strančarstva i iste oblasti zaplesti dale. Župnik Gorec je svoj puk i u crkvi čestoputa opozorio, opomeno i pokarao, da se ne dade od nikoga na neredu zavesti, jer se od njeko strane zatim ide, da se Baderljane pred svetom kao najveće smutljivca, i nemirnjaka prikaže. Na tom se već od 15 godina sistematično radi. Na dan mladog ljeta 1894. je župnik Gorec sve to svom puk liepo izumakao u prilici basne od lisice i vukal Rekaio je, neka se Baderljani ne daju varati od lisice, jer bi napokon poput vuka ostati mogli gladnim želućkom i razbijenom glavom. Neidemo dalje dokazivanjem, što i kako su mnogi veći dosad zavedeni, došli — i drugi će brzo doći do prazna želućca, da, i do razbijene glave.

U ostalom neka se znađe; mi štimo i trpimo, nu sotonске spletke dobro vidimo i — razumijemo; svaku bližežimo, kojimi pak čemo na vidjelo u *godno doba*, jer u zrak pućati nemarimo.

Franina i Jurina

- Fr. Kanfanarski krovjeli i bumbari, išču dlaku našemu popu va oku, a svojom nevide ni gredu.
- Jur. Zač ga valjda po noći negledaju, kada gre od sijor Menega.
- Fr. Znajju oni sve znaju, lego se drže one, da vrana nesmi vrani oka skopat.
- Fr. Maćji se tuži, da ga njegova impreža čuda gušta.
- Jur. Kakova to zlođeja impreža?
- Fr. Davat nemotan rog za svećn.
- Fr. Ma su njim se morale kresit oči.
- Jur. Kemu, zač?
- Fr. Ču neznaš, da j' neki dal p'opit Kaj-nje i Izdajicu, da će se Miro zahvalit.
- Jur. Pak ča zato?
- Fr. Još pitaj; ter znaš, da bi ote! bit obadva za potestu.
- Jur. A la ma bi se papalo!
- Fr. Bože moj, ki bi znal bolja!
- Jur. Kajja je stareji, ma Izdajicu ima bolji zubi.
- Fr. Ča da, Maćji!, premda "duktor", ne-mora odgovarat na postavljena ma pitanja?
- Jur. Ma da ne, ni onput, kada mu se za to ponuja leph krajcari, keh je Bože potreban. On bi ote! odgovarat a revolverom, kega njima ni pravica nosit.
- Fr. I strašit ljude s kapitanatom, pul kega jih krivično tuži.
- Fr. Maćjem" ni ča verovat".
- Jur. Kako ni maćkom: v nijednem ni vere.

Fr. Ma j' talij u rog sega jutra on, ki poštu peljava.
Jur. Va rog, ča ne va trumbeta:
Fr. Baš va rog, kega šalje Jure Iovranski na dar mačjemu kapotu.
Jur. Za kampijun al.
Fr. Ajbò, mađji, da hojeva na nov va Tosinu, pak ča ča mu rog za prah rabit.
Jur. Tr bi bil mogal jenega Bože zavitega i pul Skrbic dobit.

Različite vesti.

Glavna skupština političkoga društva „Edinost“ odročena. Na želju naših državnih zastupnika odročio je odbor političkoga društva „Edinost“ uređeni jurve glavnu skupštinu za usam dana. Skupština održavati će se dakle mjesto 11. t. m. dne 18. t. m. Vjenčanje. Poznati hrvatski književnik i branitelj u kaznenim poslovima iz Zagreba Dr. August Harambašić vjenčao se je dne 5. t. m. sa dražetnom gospođicom Marijom Polnegovićom, kćerkom bivšeg narodnog zastupnika g. Frana Polnegovića. Novovjenčanim naše srdačne čestitke!
„Edinost“ zaplijenjena. Ovdajšnja „Edinost“ br. 80 od utorka dne 6. t. m. bijaše od državnoga odvjetništva zaplijenjena radi neodnoga članka „Iznimno stanje u Primorju“, pretiskana od „Novica“. Uredništvo nije moglo pripraviti drugo izdanje jer mu bijaše zapljena prekasno priobdrena.
Duhovne vježbe za svećenike. Biskupski ordinarijat za Trst-Kopar pozivlje veleč. svećenstvo na duhovne vježbe, koje će se održavati u Trstu (u malom sjemeništu) na dva puta, i to dne 16.—23. augusta te od 23.—28. augusta. Svi svećenici združenih biskupija dužni su prisustvovati tim duhovnim vježbama.
Talijansko političko društvo za Istru imalo je u subotu 26. junija svoju redovitu godišnju skupštinu u Kopru.
Sastali su se u obdinskoi dvorani u 11^{1/2} ura pred podne, a u 13 sa već bili gotovi. Njihove novine pišu, da jih je bilo oko stotine.
Nisu razpravljali ničesa, što je bilo na dnevanom redu, nego su primili predlog, da devotercija njih imo posebice dogovoriti način o budućem djelovanju i izabrati predložnike, koje bi bez razlora buduća skupština imenovala za ravnatelje.
Neki mladi, da nisu posve zadovoljni s dosadašnjim i da se nečesa, ni neznano česa, silno hoće od naše strane.
Reč bi dakle, da kane biti još žešći i nepravedniji prema našem puku. Za one nekoje naše *Rukopisane*, koji su se prigodom zadnjih izbora dali zavesti na tanač led i giasovali u petoj kuriji Bartola, dobro je opet spomenuti, da je taj gospodin jedan od najvjrdijih članova talijan. političkoga društva, koje neče, da zna za naš jezik i njegove pravice. U gosa spomenuti odbor da su izabrani, tobože mladi: Dr. Apollonio, Dr. Bassoglio (iz Trsta) Dr. Depiera notar u Trstu, Dr. Costantini iz Pazina (mladić od 70 godina), od starjih: conte Bečić, Dr. Bubba, Cobol (koparski ne Iovranski), Dr. Venier i Dr. Rizi, načelnik Pale, „starac“ od jedno 84 godina. Talijani su u istinu majstori za „dat ju popit“, da tobože nisu svi jednaki, a jedan je na dlaku, kako i drugi!

Predlog obdinskoga zastupstva Kastavskoga glede izgonu Ora i Krstića, trgovca sa vinom na veliko u Matuljah, sa zemljišta kastavske mjestne občine. Taj predlog obdinskoga zastupstva, kako bijaše u sjednici postavljen, glasi od riječi do riječi, s formalne strane, ovako:
Obdinsko zastupstvo zaključuje: „Daje se nalog obdinskomu odboru, da učini shodne, zakonom predviđene korake u svrhu, da odnosno kompetentna oblast izvoli izreći i provesti izgon Dra. Ivana Krstića, nastanjenoga u Matuljah, iz područja mjestne občine Kastav.“
Obdinsko zastupstvo zaključilo je već o tom u svojoj sjednici dne 20. marca t. g.; al' pošto taj njegov zaključak nije imao jestnoga uspjeha, i pošto se je i za 20. marca t. g. više toga dogodilo, što se pripisuje na teret rečenoga Dra. Krstića, obdinsko zastupstvo, kao tumač ogtomnoga diela paka Kastavščine, čini svoj gori navedeni zaključak.
Obdinsko zastupstvo smatra se ovlaštenim učiniti taj zaključak, koj se ima uzeti kao njegovo mišljenje i predlog u stvari nužnoj za javni red i sigurnost u mjestnoj občini, utemeljen u državnom zakonu 27. julija 1871. D. Z. L. br. 88.
Ustanova §. 8. toga zakona daje izričito vlast obdinskomu odboru, da poduzme shodne korake ako obnađe, da ima uzroka za izgon koje osobe, nalazeće se

na njegovom zemljištu a neimajuće prave domovinstva—na njem, i propisuje način kako imade u tom slučaju postupati.
Obdinski odbor je izliev obdinskoga zastupstva, a ovo kao takovomu ima pravo pače i dužnost, kad vidi, da je potrebno, dati prvomu nalog u svem, što u njegov djelokrug spada.
U djelokrugu obdinskoga odbora spada, kako rečeno, po §. 8. navedenoga zakona, i to, da poduzme shodne, u zakonu predviđene korake, glede izgonu koje osobe, nalazeće se na zemljištu mjestne občine.
Dosljedno ovlašteno je obdinsko zastupstvo, da dađe i u tom nalog obdinskomu odboru.
„Uzroč za izgon Ora. Krstića sa zemljišta. Kastavske mjestne občine nalazi obdinsko zastupstvo utemeljenim u §. 2. odstavku pelom rečenoga zakona.“
Taj odstavak glasi u hrvatskom prevodu:
„Osim toga mogu biti izgonene, iz cijeloga zemljišta, u kojem ima valjanost navedenog zakona, i li iz istanovitoga diela istoga, osobe, koje neimaju prava domovinstva na istom zemljištu, ako se i obziraju na javni red ili sigurnost prikazujući nedopustivim njihov boravak na istom.“
Občina Kastav je stanoviti dio zemljišta, u kojem ima valjanost rečeni državni zakon 27. julija 1871., naime Istre u Austriji.
U toj občini smatra se doista Dr. Krstić za njezina člana, kad plaća, kao što se to službeno tvrdi, dobitni porez za vršenje obrta prodaje vina na veliko u njoj.
Tim pako smatra se on članom občine kastavske, predviđenim u §. 6. slovo b, obdinskoga reda za Istru, to jest kao osoba, koja neimaju prava domovinstva u njoj, plaća godišnji iznos izravnaoga poreza; a ne članom občine predviđenim u §. 6. slovo a, istoga obdinskoga reda: On nije pripadnik občine kastavske, to jest onoga obdina, koja bi imala pravo domovinstva u njoj.
Dr. Krstić neima prava domovinstva na zemljištu kastavskom, pa je s toga uporabiva na njega prije doslovno navedena ustanova toga zakona, §. 2. odstavak peti, glede izgonu.
A da bi se on imao izagnati, na temelju istoga toga odstavka, sa zemljišta mjestne občine kastavske, dokazuju to obzir na javni red i sigurnost, prikazujući nedopustivim njegov boravak na njem.
U svrhu sastava zapisnika, koj ima po ustanovi zakona sastaviti obdinski odbor, navadja obdinsko zastupstvo sliedeće činjenice, koje nek obdinski odbor upotrebi po svojoj uvidjavnosti kao uzroka obzirom na izgon Dra. Krstića, i njegove osobne okolnosti.
Iza toga navadja se silu činjenica, koje se pripisuje na teret Dra. I. Krstića, trgovca sa vinom na veliko u Matuljah, u kojih obdinsko zastupstvo nalazi dovoljno i na pretek uzroka za izgon toga trgovca sa vinom na veliko.
Subotu dne 26. junija sastao se je obdinski odbor u potpunom broju, da sastavi zakonom propisani zapisnik obzora izgonu i osobnih okolnosti onoga trgovca vinom, i o njegovih opravdanjih. Ovaj bio je pozvan redovito; i potvrdio poziv, u kojem mu bijaše rečeno, da će se smatrati, da se nemože opravdati ako nedodje, i poslati spise na daljnje uređivanje. On zbija nije došao, pozivajući se na odluku c. kr. kotarskoga glavarstva, uzsljedila na prvi predlog, i na §. 1. zakona 27. julija 1871.— Kao da taj zakon nebi imao i drugih paragrafa.
Zapisnik bio je poslan c. kr. kotarskomu glavarstvu na Voloskom, komu je glava c. kr. kotarski kapetan Fabiani.
Po zakonu je c. kr. kotarsko glavarstvo, odnosno njegova glava, pozvano, da izgon bud koje osobe stanujuće u njegovom području izreče i izvrši.
Čekajmo, da vidimo i čujemo.
Koparski Talijani zadovoljni. Dok je bio upraviteljem občine Pomjan g. Mekuš, rovali su koparski talijanaš daniomice protiv njemu u trčanskkih židovskih historij, a odgolet je postao na tamošnjoj občini svemogućim najtrastveniji talijanski pristasa Bartolich, gospoda umuknuše. Njim je sada pravo, a valjda i gospodi na c. k. glavarstvu u Kopru.
Bogoslovi, koji će biti redjeni: Za trčansko-koparsku biskupiju gg. Červar Šime iz Berma, Peršić Franjo iz Mošenica, Jedrejčić Frane iz Lindara, Vaselli i Urdich iz Trsta.
Za krčku biskupiju gg. Žic Ivan, Kremenčić Ivan, Pavačić Josip i Papić Josip.
Za porečku biskupiju samo trojica talijana i to gg. Fulin, Čerava i Pavan.

Obzirom na vlast, priobčenu u broju 26. pod naslovom „Iz Povješćine“ piše nam c. k. kot. upravitelj gosp. Al. Lasčič, da bijahu puške povraćene: dvojici gg. župnika, trojici posjednika na samini, upravitelju jednog pošt. uređa i jednomu posjedniku iz Baderna, koji ju je već vratio. Dobili su nadalje puške poljski, šumarški i lovčki; čuvari, te osobe, koje love lisica od 16. t. m. U vrijeme ljeva dobiše će puške natrag oni, koji imadu pravo lovit.
Naputak za župane občine Kastav i njoj pridruženih kanonika za svu občinare. Pod ovim naslovom izdalo je tiskom obdinsko glavarstvo u Kastavu poduku županom i občinarom, kako im se je vadati t. j. koje su njihova prava i koje dužnosti. Taj naputak odobrilo je c. k. kotarsko glavarstvo.
Pitanje o popravku crkve u Baski. Još pred 15 godina stala se voditi razprava izmed vlade, kao predstavnice patrona, i naše občine glede popravka ove župne crkve. Nakon bogzna kolikih izvida bila su sa strane vlade predložena dva trebovanja; jedan sa proračunom od 14000 for.— a to bi bio koreniti popravak crkve — drugi pako sa proračunom od 7000 for.— popravak kparija. Občina, koja doprinasla preko 1/3 c. potroška, izjavila se za proračun od 14000 for. Kako se za vrijeme tih vječnih pisanja nije na crkvi ništa popravljalo, jer se uvijek čekao taj blaženi glavni popravak, to je ona dnevice sve to više propadala. Misliho se s toga, da će sa patron, koji doprinasla jedva jedvice 1/3 svega potroška, takođerj odličiti za proračun od 14000 f., jer i ako bi recimo bio prije 15 godina donekle umjestaan popravak sa proračunom potroškom od 7000 for., podijupitje se to nije moglo uzvrditi nakon toliko vremena što je proteklo u uzaludna pisavenju. Ali patron, koji je istodobno stranka i sudija, odlučio se za proračun od 7000 for. Tada se otvorila dugovječna rasprava o tomu, kako da se taj potrošak pokrjeje, i pod konac 1893. odredilo se: 1. da će crkva dati 1000 forinta; 2. župna občina for. 4366-67, a 3. patron for. 1633-33. Naprama tomu držala se dražba i stao izvaditi popravak po trebovanju od 7000 for. U tom trebovanju međutim nije bio predviđen potrošak za popravak i popločanje sakristije, koja, je, mimogred, bude rečeno, godine 1886. izgorjela sa svim rukom i crkvenim posudjem što se u njoj nalazilo; zatim nije bio predviđen dovoljan potrošak za žbuku, pak onaj za pravoge i vratnice četirjuh vrata, za kantoviju nad glavnimi vratu, za zljebce itd. itd. Opaziv to, dogovorimo sa občinom, obratio se naš vč. g. župnik na patronatskog predstavnika molbom, da bi se uzput sa glavnim popravkom izvele i ove neobhodno nužne radnje. Odgovorise, da treba, za ta radnje, sastaviti novi trebownik i otvoriti novu razpravu. Trebownik za ta nekadne radnje bio je sastavljen u siečnju 1896. načelno po vladi odobren u siečnju 1897., a ovamo priobčen koncem svibnja 1897. Lezao je dakle u Trstu skoro puna 4 mjeseca. Sada se otvorila rasprava o doprinosu k tim naknadnim potroškam, koji su proračunani na for. 2030; a rasprava pak sama svršiti će — daj Bože — tamo možda do 3—4 godine.
Medjutim dogodila se druga nepredvidjena, i za koju nismo na vrijeme izmollili Občena. Poduzetnik naimo propustio izvesti nekoje radnje po svojem trebovanju od 7000 for., a izveo druge, koje predvidja tekar najnoviji trebownik od godine 1896. Nemarimo izpitivati kako je do toga došlo, već samo konstatujemo činjenicu, koja bi mogla biti povodom, da se otegne još više ovaj naknadni popravak, dok se naimo pročiste papiri, kojih treba da bude pol vagnu, da se s njimi tkojed izkaže pred ministarstvom i pokaže koliko je on zaslužan za popravak ove župne crkve.
Predviđajući, da se uz ta pisana otezanja i natezanja neče ova crkva nikad popraviti, jer dok se bude pokrpalna jedna škulja otvorit će ih se desetak na drugoj strani, naš se g. načelnik ponudio, da će od svoga bezkamatno predjudmiti potrebiti iznos od for. 2030— ako se te naknadne radnje izvedu još u ovoj godini, i očečaje čekati na podmiru tri godine, u nadi, da će do tamo biti privredena krajn razprava o doprinosu k tim potroškam. Ta ponuda čestitoga g. Bara Pajalica bila je predstavniku patronata priobčena podneskom Obdinskog Upraviteljstva i Crkvena Uprave dne 26. svibnja t. g. uz molbu da bude prihvaćena i dozvoljena odmah dražbe, neka bi se te radnje moglo izvesti još u tekućoj godini; te se u to ime članovi obdinskog Upraviteljstva i Crkvena Uprave obvezaše, da će solidarno jamčiti za iz-

punjenje načelnikove ponude. Nevideći nikakova odgovora ponovise svoju molbu početkom drugo polovice lipnja t. g. daljnjom izjavom, da će se neizvedene radnje glavnog proračuna od 7000 for. moći neovdijeno izvesti onim iznosom, koji je u naknadnom trebovanju od g. 1896. bio proračunana za one radnje, koje su bile jur izvedene međutim po poduzetniku, i to na račun glavnog proračuna od 7000 for. Ali očekasmo Bogu hvala i konac lipnja, a odgovora ni belati ni crna mi nevidimo. I tako će proći i ovo ljeto, a naša crkva ošlati većinom onakva, kakva je bila prije 16 godina. A tko će biti kriv? Hartusina, Bog ju nbio, koje još valjda nemaju dosta tamo u Trstu. A nije trebalo drugo, nego na načelnikovu ponudu reči: prima se ili se naprima! Ali pravo veli naš šaljivdžija Grga Božov, da se tomu hoće puno razmišljanja, jer da od tog pitanja moze ovisiti obstanak Italije.
Kod nas u Baski izvela je pomorska vlada dosada više radnja, a i još hoće; pak koliko smo joj na tomu zahvalni toliko joj još više blagodarimo na tomu, što se negubi u svušta suludna pisarenja, već počešće radnjami pohvalnom brzinom. Kolika li razlika izmed ove i one druge vlade u Trstu? Ali mi nepišemo ovo nit za jedan nit za drugu, već za one naše domorođce, koji su razvijali po svietu, neka znadu; da im rodoljubl kod kuće nespavaju, i da nije s njihove krivine, ako se popravkom naše crkve toliko zateže. Ovomuk pak danas nečemo ni rieči. Vremenom govorit ćemo ako bog da i o njemu. (Nepostupa se tako jedino sa Baskom; ima i drugih naših občina i župa, koje jadicuju kako i vi. Obratite se našim zastupnikom, koji neće propustiti, da na nadevanom mjestu reku svojitu. To će služiti, ujedno; i kao ilustracija sustava, koji u Primorju vlada. Op. Ur.)

Priposlano*.)

Veleč. g. uredniče! Na moju odgovornost i mojim podpisom izvolite priobčiti sliedeću crticu o životu nesretnog Krstića.
God. 1888. bio je g. Dr. vitez Thierry, odvjetnik na Rieci, zastupnikom ugarske državne željeznice kod opredjeljivanja zemljišnih medja sa privatnici na susjednom Sušaku.
Tom prigodom bio je Dr. Ivan Krstić, tadanji koncipient kod g. Dra. Thierry-a, izaslan na lice mjesta zastupajući erar napram nam privatnikom.
Taj čovjek dodje jedno u moj stan, te mi predloži, da mu dadem 500 for. te da će on meni koristiti kao zastupnik erara ili meni protivne stranke.
Odgovorih mu, da ja novca nisam na cesti našao, da ja netražim povlastica, već samo zakon i pravicu, na što se je on odmah pobratio.
Već tada iznenadilo me silno, da jedan doktor prava kao zastupnik protivne stranke traži od mene mito. Zgadiho mi se doista njegovo ponašanje!
Ovoliko do znanja onim zavedenim i zasliepljenim ljudem u Istri, koji tomu čovjeku još možda vjeruju.
Na Rieci, 3. julija 1897.
Gjuro Ružić.
*) Za članku pod ovim naslovom neodgovara uredništvo.

Na znanje!

U nedelju dne 11. t. m. biti će u delavskoj školi izložba risarija učenika iste škole. Istu može posjetiti svatko od 8. ure u jutro do 4. poslije podne.
Dojduća školska godina počima 16. septembra. Upisivanje biti će dne 14. i 15. septembra. Neka se svatko gleda na dobu prijavit, jer se ga kasnije nebi više moglo primiti, ako sva mjesta budu popunjena, kako je bilo ove školske godine.
Ravnateljstvo delavake škole
Kastav, dne 6. junija 1897.
M. Šepić.

